

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2018)0204

Tiedotusvälineiden moniarvoisuus ja vapaus Euroopan unionissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 3. toukokuuta 2018 tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja vapaudesta Euroopan unionissa (2017/2209(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11 ja 49 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9, 10 ja 16 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön sekä Euroopan sosiaalisen peruskirjan,
- ottaa huomioon 21. joulukuuta 1965 annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 2106 hyväksytyt ja allekirjoituksia sekä ratifioimista varten avatun kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30. toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001¹,
- ottaa huomioon pöytäkirjan N:o 29 jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta,
- ottaa huomioon eurooppalaisen julistuksen lehdistönvapaudesta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean ja parlamentaarisen yleiskokouksen julistukset, suositukset ja päätöslauselmat sekä Venetsian komission lausunnot ja luettelon oikeusvaltion arviointiperusteista,
- ottaa huomioon paineen alla työskenteleviä toimittajia koskevan Euroopan neuvoston tutkimuksen ”Journalists under pressure – Unwarranted interference, fear and self-censorship in Europe”,

¹ EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, YK:n korruptiosopimuksen ja Unescon kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemista ja edistämistä koskevan yleissopimuksen,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeuskomitean yleishuomion nro 34,
- ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen ja YK:n ihmisoikeusneuvoston asiaa koskevat päätöslauselmat sekä mielipiteen- ja sananvapauden edistämisestä ja suojelusta vastaavan YK:n erityisraportoijan raportit,
- ottaa huomioon toimittajien turvallisuutta ja rankaisemattomuuskysymystä koskevan YK:n toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) ja erityisesti sen mediavaltuutetun työn tiedotusvälineiden vapauden alalla,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston journalismin toimintamahdollisuuksia ja toimittajien turvallisuutta edistävän foorumin työn,
- ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2017 annetun mielipiteen- ja sananvapauden edistämisestä ja suojelusta vastaavan YK:n erityisraportoijan, Etyjin mediavaltuutetun, Amerikan valtioiden järjestön (OAS) ilmaisunvapauden erityisraportoijan sekä Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien toimikunnan (ACHPR) ilmaisunvapauden ja tiedonsaannin erityisraportoijan yhteisen julistuksen sananvapaudesta ja ”valeuruttisista”, disinformaatiosta ja propagandasta,
- ottaa huomioon Toimittajat ilman rajoja -järjestön julkaisemat lehdistönvapausindeksin tulokset sekä yliopistollisen Eurooppa-instituutin tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja vapautta käsittelevän keskuksen (Centre for Media Pluralism and Media Freedom) tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineen hankkeen tulokset,
- ottaa huomioon Article 19 -kansalaisjärjestön julkaiseman kunnianloukkausta käsittelevän muistion ”Defining Defamation: Principles on Freedom of Expression and Protection of Reputation”,
- ottaa huomioon 21. toukokuuta 2013 antamansa päätöslauselman ”EU:n perusoikeuskirja: tiedotusvälineiden vapauden yleiset edellytykset EU:ssa”¹,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Yhdysvaltojen kansallisen turvallisuusviraston valvontaohjelmasta, eri jäsenvaltioiden valvontaelimistä ja niiden vaikutuksesta EU:n kansalaisten perusoikeuksiin ja transatlanttiseen yhteistyöhön oikeus- ja sisäasioissa² sekä 29. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman unionin kansalaisten laajamittaisesta sähköisestä valvonnasta 12. maaliskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman jatkotoimista³,

¹ EUVL C 55, 12.2.2016, s. 33.

² EUVL C 378, 9.11.2017, s. 104.

³ EUVL C 355, 20.10.2017, s. 51..

- ottaa huomioon 16. maaliskuuta 2017 antamansa päätöslauselman ”Sähköinen demokratia Euroopan unionissa: mahdollisuudet ja haasteet”¹,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta²,
- ottaa huomioon 14. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman väärinkäytösten paljastajien merkityksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa³ ja 24. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman legitimeistä toimista yleisen edun hyväksi toimivien väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi heidän paljastaessaan luottamuksellisia tietoja yrityksistä ja julkisista elimistä⁴,
- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät tiedotusvälineiden vapaudesta ja moniarvoisuudesta digitaalisessa ympäristössä⁵,
- ottaa huomioon sananvapautta verkossa ja verkon ulkopuolella koskevat EU:n ihmisoikeussuuntaviivat ja komission suuntaviivat EU:n tuesta tiedotusvälineiden vapaudelle ja riippumattomuudelle laajentumismaissa vuosina 2014–2020,
- ottaa huomioon komission vuonna 2016 pidetyn vuotuisen perusoikeuskollokvion aiheesta ”moniarvoiset tiedotusvälineet ja demokratia” sekä Euroopan unionin perusoikeusviraston aiheesta julkaisemat asiakirjat,
- ottaa huomioon, että komissio on nimittänyt vaillevarattuja ja verkossa olevaa disinformaatiota käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on opastaa vaillevarattuja koskevan ilmiön laajuuden selvittämisessä ja asiaankuuluvien sidosryhmien roolien ja vastualueiden määrittämisessä,
- ottaa huomioon Euroopan tietosuojavaltuutetun (EDPS) lausunnon 5/2016 sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (2002/58/EY) uudelleentarkastelusta,
- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/541 terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta⁶,
- ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2017 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät turvallisuudesta ja puolustuksesta,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0095.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0409.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0022.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0402.

⁵ EUVL C 32, 4.2.2014, s. 6.

⁶ EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6.

- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan ja oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnot (A8-0144/2018),
- A. ottaa huomioon, että oikeus sananvapauteen ja oikeus mielipiteenvapauteen ovat perusoikeuksia ja välttämättömiä edellytyksiä yksilöiden täysipainoiselle kehitymiselle ja aktiiviselle osallistumiselle demokraattiseen yhteiskuntaan, avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteiden sekä muiden ihmisoikeuksien ja perusvapauksien toteutumiselle;
- B. ottaa huomioon, että moniarvoisuus on erottamaton osa vapautta, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta;
- C. ottaa huomioon, että tiedonanto-oikeus ja tiedonsaantioikeus ovat osa perustavaa laatua olevia demokraattisia ydinarvoja, joiden pohjalle Euroopan unioni on perustettu;
- D. toteaa, että moniarvoisten, riippumattomien ja luotettavien tiedotusvälineiden merkitystä demokratian ja oikeusvaltion suojelijoina ja valvojina ei voi aliarvioida;
- E. ottaa huomioon, että tiedotusvälineiden vapaus, moniarvoisuus ja riippumattomuus ovat sananvapauden olennaisia osia; ottaa huomioon, että tiedotusvälineillä on demokraattisessa yhteiskunnassa keskeinen tehtävä vallan vahtikoirana, sillä ne lisäävät kansalaisten tiedonsaanti- ja vaikutusmahdollisuuksia laajentamalla heidän ymmärrystään vallitsevasta poliittisesta ja yhteiskunnallisesta toimintaympäristöstä ja samalla edistävät kansalaisten tietoista osallistumista demokraattiseen toimintaan; toteaa, että tätä tehtävää olisi laajennettava siten, että se kattaa myös verkko- ja kansalaisjournalismin sekä bloggaajien, internetin käyttäjien, sosiaalisessa mediassa toimivien aktivistien ja ihmisoikeuksien puolustajien työn, jotta se vastaisi nykyistä perusteellisesti muuttunutta mediatodellisuutta siten, että samalla kunnioitetaan oikeutta yksityisyyteen; toteaa, että verkon neutraalius on keskeinen periaate avoimen internetin kannalta;
- F. ottaa huomioon, että valeuutiset, verkkokiusaaminen ja kostoporno herättävät yhä enemmän huolta yhteiskunnissamme ja erityisesti nuorten keskuudessa;
- G. ottaa huomioon, että valeuutisten ja disinformaation leviäminen sosiaalisessa mediassa ja hakusivustoilla on vahingoittanut huomattavasti perinteisten tiedotusvälineiden uskottavuutta, mikä puolestaan heikentää niiden valmiuksia toimia vahtikoirina;
- H. ottaa huomioon, että viranomaisten tehtävä on olla rajoittamatta sananvapautta ja niiden positiivisena veloitteena on hyväksyä oikeus- ja sääntelykehys, jolla edistetään vapaiden, riippumattomien ja moniarvoisten tiedotusvälineiden kehittämistä;
- I. toteaa, että kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 2 ja 4 artiklan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 30 artiklan nojalla sananvapautta ei saa koskaan käyttää puolustamaan kyseistä yleissopimusta tai julistusta rikkovaa puhetta, kuten vihapuhetta tai propagandaa, joka perustuu ajatuksiin tai teorioihin jonkin rodun tai tietynväristen ihmisten ryhmän tai etnisen ryhmän paremmuudesta tai jolla yritetään oikeuttaa tai edistää rotuvihaa tai syrjintää;

- J. toteaa, että viranomaisilla on velvollisuus suojella julkisten tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja puolueettomuutta erityisesti demokraattisia yhteiskuntia palvelevina toimijoina sen sijaan, että ne ajaisivat vallassa olevien hallitusten etua;
- K. ottaa huomioon, että viranomaisten olisi myös varmistettava, että tiedotusvälineet noudattavat voimassa olevia lakeja ja asetuksia;
- L. toteaa, että äskettäiset poliittiset tapahtumat eri jäsenvaltioissa, joissa nationalismi ja populismi ovat kasvussa, ja lisääntyvät toimittajiin kohdistuvat paineet ja uhkailut osoittavat, että Euroopan unionin on taattava tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus sekä edistettävä ja puolustettava niitä;
- M. ottaa huomioon, että Euroopan neuvoston mukaan sekä valtion että valtiosta riippumattomien toimijoiden toimittajiin kohdistamalla väärinkäytöksillä ja rikoksilla on vakavia ja pelottavia vaikutuksia sananvapauteen; toteaa, että perusteettoman vaikuttamisen riski ja toistuvuus lisäävät pelkoa toimittajien, kansalaisjournalistien, bloggaajien ja muiden tiedotusalan toimijoiden keskuudessa, mikä saattaa johtaa suureen itesensuuriin ja heikentää siten kansalaisten tiedonsaanti- ja osallistumisoikeutta;
- N. ottaa huomioon, että sanan- ja mielipiteenvapauden edistämistä ja suojelua käsittelevä YK:n erityisraportoiija muistutti syyskuussa 2016, että hallitusten vastuulla on paitsi kunnioittaa journalismia myös varmistaa, että toimittajia ja heidän lähteitään suojellaan vahvalla lainsäädännöllä, rikkojien syytteesen asettamisella ja laajoilla turvatoimilla tarpeen vaatiessa;
- O. toteaa, että toimittajat ja muut media-alan toimijat joutuvat yhä kohtaamaan väkivaltaa, uhkailua, häirintää ja julkista häpäisyä Euroopan unionissa pääasiassa siksi, että he tekevät tutkivaa journalismia suojellakseen yleistä etua vallan väärinkäytöltä, korruptiolta, ihmisoikeusloukkauksilta tai rikolliselta toiminnalta;
- P. ottaa huomioon, että toimittajien ja muiden media-alan toimijoiden turvallisuuden takaaminen on ennakoedellytys sen varmistamiselle, että he voivat hoitaa täysin tehtävänsä ja käyttää valmiuksiaan tiedottaakseen asianmukaisella tavalla kansalaisille ja osallistuakseen vaikuttavasti julkiseen keskusteluun;
- Q. toteaa, että Euroopan neuvoston journalismin toimintamahdollisuuksia ja toimittajien turvallisuutta edistävän foorumin mukaan valtiolliset toimijat ovat syyppäitä yli puoleen kaikista media-alan ammattilaisiin kohdistuneista häirintätapauksista;
- R. toteaa, että tutkivaa journalismia olisi edistettävä kansalaisten osallistumisena ja kansalaisten myönteisenä toimintana, jota olisi tuettava viestinnän, oppimisen, koulutuksen ja valmennuksen avulla;
- S. ottaa huomioon, että mediajärjestelmän radikaali kehitys, tiedotusvälineiden moniarvoisuuden verkkoulottuvuuksien nopea kasvu ja hakukoneiden ja sosiaalisen median alustojen nousu uutisten lähteiksi tarjoavat sekä haasteen että mahdollisuuden sananvapauden edistämiseksi, uutisten tuottamisen demokratisoimiselle saattamalla kansalaiset osallisiksi julkisesta keskustelusta ja sille, että yhä useammasta tiedon käyttäjästä tulee tiedon tuottaja; ottaa kuitenkin huomioon, että vallan keskittyminen viestinnän monialayrityksille, alustojen tarjoajille ja internetpalvelujen välittäjille ja taloudellisten yhtiöiden ja poliittisten toimijoiden harjoittama tiedotusvälineiden

valvonta voi haitata julkisen keskustelun moniarvoisuutta ja tiedonsaantia ja vaikuttaa journalismin ja lähetystoimintaa harjoittavien tiedotusvälineiden vapauteen, luotettavuuteen, laatuun ja toimitukselliseen riippumattomuuteen; toteaa, että tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n tasolla ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että hakukoneet, sosiaalisen median alustat ja muut huipputeknologian suuryritykset kunnioittavat EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden sääntöjä esimerkiksi sähköisen viestinnän tietosuojan ja kilpailun aloilla;

- T. toteaa, että toimittajilla on oltava suora, välitön ja rajoittamaton pääsy julkishallinnon tietoihin, jotta he voivat asettaa viranomaiset asianmukaisella tavalla vastuuseen;
- U. toteaa, että sekä tutkintaoikeuden että väärinkäytösten paljastajien avulla saadut tiedot täydentävät toisiaan ja että molemmat ovat keskeisiä edellytyksiä sille, että toimittajat voivat täyttää yleistä etua koskevan tehtävänsä;
- V. toteaa, että toimittajat tarvitsevat parhaan mahdollisen oikeudellisen suojan, jotta he voivat käyttää ja levittää tällaisia yleisiä etua koskevia tietoja työssään;
- W. ottaa huomioon, että oikeus pyytää ja saada tietoja viranomaisilta on yhä hyvin hajanainen ja puutteellinen Euroopan unionin alueella;
- X. ottaa huomioon, että media-alalla on keskeinen tehtävä kaikissa demokraattisissa yhteiskunnissa; ottaa huomioon, että talouskriisin vaikutukset yhdistettyinä sosiaalisen median alustojen ja muiden huipputeknologian suuryritysten sekä erittäin valikoivasta mainonnasta saatavien tulojen samanaikaiseen kasvuun ovat lisänneet merkittävästi media-alan toimijoiden, riippumattomat toimittajat mukaan lukien, työolojen epävarmuutta ja sosiaalista epävarmuutta, minkä seurauksena ammatilliset, sosiaaliset ja laatua koskevat normit ovat heikentyneet merkittävästi journalismin alalla, mikä voi vaikuttaa kielteisesti toimijoiden toimitukselliseen riippumattomuuteen;
- Y. toteaa, että Euroopan neuvoston Euroopan audiovisuaalinen seurantakeskus on tuominnut digitaalisen duopolin syntymisen, sillä Googlen ja Facebookin osuus kaikesta digitaalisen mainonnan markkinoiden kasvusta oli 85 prosenttia vuonna 2016, mikä vaarantaa perinteisten mainosrahoitteisten mediayhtiöiden, kuten kaupallisten televisiokanavien, sanomalehtien ja aikakauslehtien, tulevaisuuden, sillä ne tavoittavat huomattavasti rajallisemmän yleisön;
- Z. ottaa huomioon, että laajentumispolitiikan yhteydessä komission velvollisuutena on vaatia noudattamaan Kööpenhaminan arviointiperusteita kaikilta osin myös sananvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden alalla ja että EU:n olisi siksi näytettävä esimerkkiä asettamalla korkeimmat normit tällä alalla; ottaa huomioon, että EU:n jäsenvaltioina valtioita sitovat jatkuvasti EU:n perussopimukseen ja EU:n perusoikeuskirjaan sisältyvät ihmisoikeusvelvoitteet ja että sananvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden kunnioittamista jäsenvaltioissa olisi tarkasteltava säännöllisesti; toteaa, että EU voi olla uskottava maailmanlaajuisilla foorumeilla ainoastaan, jos lehdistön ja median vapaudet on turvattu ja niitä kunnioitetaan myös itse unionissa;
- AA. ottaa huomioon, että tutkimuksissa löydetään jatkuvasti todisteita siitä, että naiset ovat vähemmistössä eri media-aloilla ja erityisesti luovissa tehtävissä ja että naiset ovat vakavalla tavalla aliedustettuina ylemmillä päätöksentekotasolla; ottaa huomioon, että tutkimukset naisten osallistumisesta journalismiin viittaavat siihen, että vaikka

toimittajan ammatin aloittavien työntekijöiden keskuudessa vallitsee suhteellisen hyvä sukupuolten tasapaino, päätöksentekovastuun jakaumaa kuvastaa merkittävä sukupuolten välinen epätasapaino;

- AB. toteaa, että näiden periaatteiden kunnioittamisen takaavat Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräykset pannaan täytäntöön tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta sekä tiedon laatua ja saatavuutta edistävillä myönteisillä toimilla (positiivinen vapaus), mutta ne edellyttävät myös viranomaisten toiminnasta pidättäytymistä, jotta vältetään haitallisilta hyökkäyksiltä (negatiivinen vapaus);
- AC. toteaa, että laitton ja mielivaltainen valvonta, etenkin laajamittaisesti toteutettuna, on ristiriidassa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien, kuten sananvapauden – mukaan lukien lehdistönvapauden ja uutislähteiden luottamuksellisuuden suojelun – sekä yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevan oikeuden kanssa; toteaa, että internetillä ja varsinkin sosiaalisella medialla on rooli vihapuheen levityskanavana ja väkivaltaiseen ääriajatteluun johtavan radikalisoitumisen edistäjänä laittoman sisällön levityskanavana erityisesti nuorten keskuudessa; toteaa, että näiden ilmiöiden torjunta edellyttää tiivistä ja koordinoitua yhteistyötä kaikkien asianosaisten toimijoiden välillä hallinnon kaikilla tasoilla (paikallinen, alueellinen ja kansallinen taso) sekä kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin kanssa; toteaa, että perusoikeuksia koskevien veloitteiden olisi aina liitettävä tehokkaihin turvallisuuteen ja terrorismitorjuntaan liittyviin lakeihin ja toimintoihin sekä toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on torjua ja ehkäistä vihapuhetta ja väkivaltaisia ääriilmiöitä, jotta vältetään ristiriidoilta sananvapauden suojelun kanssa;
- AD. ottaa huomioon, että kuten Euroopan neuvosto toteaa, väärinkäytösten paljastaminen on perustavanlaatuisen osa sananvapautta ja sillä on keskeinen rooli sääntöjenvastaisuuksien ja rikkomusten havaitsemisessa ja niistä raportoimisessa sekä demokraattisen vastuuvollisuuden ja avoimuuden vahvistamisessa; toteaa, että väärinkäytösten paljastukset ovat keskeinen tiedonlähde torjuttaessa järjestäytyneitä rikollisuutta, tutkittaessa, tunnistettaessa ja julkistettaessa julkisen ja yksityisen sektorin korruptiotapauksia sekä selvitetäessä yksityisten yritysten luomia veronkiertojärjestelyjä; ottaa huomioon, että tämän roolin vaikuttavuus edellyttää väärinkäytösten paljastajien asianmukaista suojelua EU:ssa, jäsenvaltioissa ja kansainvälisesti ja sitä, että edistetään väärinkäytösten paljastajien tärkeän yhteiskunnallisen roolin tunnustamista;
- AE. toteaa, että tutkivalle journalismille olisi annettava erityinen asema korruption ja hallinnollisten epäkohtien torjumisessa EU:ssa ja taloudellista tukea yhteistä hyvää palvelevana välineenä;
- AF. ottaa huomioon, että tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineen avulla tehtyjen havaintojen mukaan tiedotusvälineiden omistus on yhä erittäin keskittynyttä ja että tämä vaarantaa merkittäväällä tavalla mediasisällössä esitettyjen tietojen ja näkökulmien moninaisuuden;
- AG. toteaa, että myös EU-asioiden ja EU:n toimielinten ja virastojen työstä uutisointiin olisi sovellettava kansallisten uutisten tavoin tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja vapauden vaatimuksia ja että tällaisia uutisia olisi julkaistava monilla eri kielillä, jotta ne tavoittavat mahdollisimman monta EU:n kansalaista;

1. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, muun muassa varmistamaan riittävän julkisen rahoituksen, jotta taataan demokraattista yhteiskuntaa palveleva moniarvoinen, riippumaton ja vapaa mediaympäristö ja edistetään sitä, mukaan luettuina julkisten tiedotusvälineiden, kansalaismedian ja ruohonjuuritason tiedotusvälineiden riippumattomuus ja kestävyys, jotka muodostavat olennaisen osan suotuisaa ympäristöä, jolla taataan perusoikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen;
2. korostaa lainsäätäjien, toimittajien, kustantajien ja internetpalvelujen välittäjien jaettua vastuuta mutta myös kansalaisten vastuuta tiedon kuluttajina;
3. kehottaa EU:n toimielimiä takaamaan, että EU:n perusoikeuskirja pannaan täytäntöön kaikissa päätöksissä, toimissa ja politiikoissa, jotta tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja vapautta aiheettomasta kansallisten viranomaisten vaikutuksesta voidaan pitää yllä tehokkaasti; pyytää tässä yhteydessä komissiota toteuttamaan säädösehdotustensa arvioinnin yhteydessä ihmisoikeuksia koskevia vaikutustenarviointeja ja esittämään ehdotuksen demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamiseksi asiaa koskevan parlamentin 25. lokakuuta 2016 antaman päätöslauselman mukaisesti;
4. korostaa, että on tarpeen ottaa käyttöön riippumattomat valvontamekanismit, joiden avulla voidaan arvioida tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta EU:ssa, jotta voidaan edistää ja suojella Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa vahvistettuja oikeuksia ja vapauksia ja reagoida viipymättä niihin mahdollisesti kohdistuviin uhkiin ja rikkomuksiin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan täysin ja vahvistamaan tältä osin jo kehitettyjä työkaluja, kuten tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälinettä ja Euroopan neuvoston journalismin toimintamahdollisuuksia ja toimittajien turvallisuutta edistävää foorumia;
5. kehottaa komissiota perussopimusten valvojana suhtautumaan jäsenvaltioiden hallitusten pyrkimyksiin vahingoittaa tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta sellaisena vakavana ja järjestelmällisenä vallan väärinkäyttönä ja hyökkäyksenä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja Euroopan unionin perusarvoja vastaan kuin mitä ne ovat, kun otetaan huomioon, että sananvapaus ja mielipiteenvapaus ovat perusluonteisia ihmisoikeuksia ja että tiedotusvälineiden vapaudella, moniarvoisuudella ja riippumattomuudella on keskeinen rooli demokraattisessa yhteiskunnassa, sillä niiden avulla valvotaan muun muassa hallitusten ja valtioiden vallan käyttöä;
6. kehottaa jäsenvaltioita tekemään riippumattoman arvioinnin asiaankuuluvista laeistaan ja käytännöistään, jotta voidaan suojella sananvapautta ja tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta;
7. on erittäin huolissaan niistä väärinkäytöksistä, rikoksista ja kuolemaan johtaneista hyökkäyksistä, joita jäsenvaltioissa kohdistuu edelleen toimittajiin ja media-alan työntekijöihin heidän toimintansa vuoksi; kehottaa jäsenvaltioita kaikin keinoin ehkäisemään tällaista väkivaltaa, varmistamaan vastuuvollisuuden ja välttämään rankaisemattomuutta sekä takaamaan, että uhreilla ja heidän perheillään on mahdollisuus asianmukaisiin oikeussuojakeinoihin; kehottaa jäsenvaltioita perustamaan yhteistyössä toimittajajärjestöjen kanssa riippumattoman ja puolueettoman sääntelyelimen, jonka tehtävänä on toimittajiin kohdistuvan väkivallan ja uhkailun

valvonta, dokumentointi ja raportointi sekä toimittajien suojelusta ja turvallisuudesta vastaaminen kansallisella tasolla; kehottaa jäsenvaltioita lisäksi panemaan kaikilta osin täytäntöön Euroopan neuvoston suosituksen CM/Rec(2016)4 journalismin suojelemisesta sekä toimittajien ja muiden media-alan toimijoiden turvallisuudesta;

8. ilmaisee huolensa toimittajien työolojen heikentymisestä ja toimittajien kohtaaman henkisen väkivallan määrästä; kehottaa siksi jäsenvaltioita laatimaan tiiviissä yhteistyössä toimittajajärjestöjen kanssa kansallisia toimintasuunnitelmia toimittajien työolojen parantamiseksi ja toimittajien suojelemiseksi henkiseltä väkivallalta;
9. ilmaisee huolensa tiedotusvälineiden vapaudesta Maltalla sen jälkeen, kun korruptiota vastustanut toimittaja Daphne Caruana Galizia murhattiin lokakuussa 2017, ja toteaa, että häneen kohdistettiin lisäksi häirintää, mukaan luettuina turvaamistoimena tehdyt takavarikoinnit, joilla hänen pankkitilinsä jäädytettiin, sekä monikansallisten yritysten esittämät uhkaukset;
10. tuomitsee voimakkaasti slovakialaisen tutkivan journalistin Ján Kuciakin ja hänen kumppaninsa Martina Kušnírován murhat;
11. panee tyytyväisenä merkille päätökseen nimetä Euroopan parlamentin lehdistösali murhatun toimittajan Daphne Caruana Galizian mukaan; pyytää jälleen tähän liittyen, että Euroopan parlamentti nimeäisi tutkivalle journalismille vuosittain myönnettävän palkinnon hänen mukaansa;
12. kehottaa puheenjohtajakokousta esittämään ehdotuksen siitä, miten parlamentti voisi kunnioittaa Ján Kuciakin työtä, ja harkitsemaan Euroopan parlamentin journalismiharjoittelun nimeämistä tämän mukaan;
13. kehottaa jäsenvaltioita antamaan täyden tukensa Toimittajat ilman rajoja -järjestön käynnistämälle aloitteelle perustaa toimittajien turvallisuudesta vastaavan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin erityisedustajan tehtävä;
14. kehottaa jäsenvaltioita luomaan sekä lainsäädännöllä että käytännössä turvallisen ja vakaan toimintaympäristön toimittajille ja muille media-alan toimijoille, mukaan lukien EU:n jäsenvaltioissa laillisesti toimittajan työtään tekevät ulkomaiset toimittajat, ja ylläpitämään sitä, jotta nämä voivat työskennellä täysin riippumattomasti ja ilman perusteetonta vaikuttamista, kuten väkivallan uhkaa, häirintää, rahoitus- ja talouspaineita, poliittista painostusta, painetta paljastaa luottamuksellisia lähteitä ja aineistoja sekä ilman kohdennettua valvontaa; korostaa, että jäsenvaltioiden on taattava näihin tekoihin liittyvät tehokkaat oikeussuojakeinot toimittajille, joiden työskentelyn vapautta on uhattu, jotta vältetään tiedotusvälineiden itesesensuuri; korostaa, että toimittajien turvallisuutta edistävien toimenpiteiden käsittelyyn on tärkeää soveltaa sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa;
15. korostaa, että on tärkeää varmistaa toimittajille ja media-alan työntekijöille asianmukaiset työolot täysin EU:n perusoikeuskirjan ja Euroopan sosiaalisen peruskirjan vaatimusten mukaisesti, jotta vältetään perusteeton sisäinen ja ulkoinen paine, riippuvuus, haavoittuvuus ja epävakaus ja näin ollen itsesensuurin riski; korostaa, ettei riippumatonta journalismia voida taata eikä edistää yksinomaan markkinoiden avulla; pyytää näin ollen komissiota ja jäsenvaltioita edistämään ja laatimaan uusia sosiaalisesti kestäviä talousmalleja, joiden tarkoituksena on rahoittaa ja tukea laadukasta ja riippumatonta journalismia, ja varmistamaan, että kansalaiset saavat täsmällistä

tietoa; pyytää jäsenvaltioita vahvistamaan taloudellista tukeaan julkisten palvelujen tarjoajille ja tutkivalle journalismille sekä pidättäytymään toimituksellisiin päätöksiin sotkeutumisesta;

16. tuomitsee hallitusten pyrkimykset hiljentää kriittiset tiedotusvälineet ja tuhota tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus, mukaan lukien myös hienovaraisemmat tavat, jotka eivät tavallisesti herätä Euroopan neuvoston toimittajien ja muiden turvallisuutta sekä journalismin toimintamahdollisuuksia edistävän foorumin huomiota, kuten esimerkiksi se, että hallituksen jäsenet ja heidän kätyrinsä ostavat kaupallisia tiedotusvälineitä ja kaappaavat julkisia tiedotusvälineitä omien etujensa ajamista varten;
17. korostaa tarvetta tukea ja laajentaa lehdistön ja tiedotusvälineiden vapauden eurooppalaisen keskuksen toimia ja erityisesti sen tarjoamaa oikeudellista tukea uhattuina oleville toimittajille;
18. painottaa, että media-alan ammattilaiset työskentelevät usein epävarmoissa oloissa työsopimustensa, palkkojensa ja sosiaaliturvansa osalta, mikä heikentää heidän mahdollisuuksiaan asianmukaiseen työntekoon ja rajoittaa siten tiedotusväilyksen vapautta;
19. on tietoinen siitä, että sananvapaus voidaan asettaa sellaisten rajoitusten alaiseksi, joista on säädetty laissa, joilla on laillinen tarkoitus ja jotka ovat välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa muun muassa muiden henkilöiden maineen tai oikeuksien turvaamiseksi; ilmaisee kuitenkin olevansa huolissaan kunnianloukkausta koskevien rikoslakien kielteisistä ja pelottavista vaikutuksista sananvapautta, lehdistönvapautta ja julkiseen keskusteluun osallistumista koskeviin oikeuksiin; kehottaa jäsenvaltioita pidättäytymään kunnianloukkausta koskevien rikoslakien väärinkäytöstä varmistamalla oikeudenmukaisen tasapainon sananvapauden ja yksityis- ja perhe-elämän, maine mukaan lukien, kunnioittamisen välillä ja varmistamalla samalla oikeuden tehokkaisuuden oikeussuojakeinoihin ja pidättäytymällä liian ankarista ja kohtuuttomista rangaistuksista ja sanktioista Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kriteerien mukaisesti;
20. kehottaa komissiota ehdottamaan direktiiviä strategisesti kansalaisvaikuttamista vastaan nostettavien oikeusjuttujen (SLAPP) kieltämiseksi, jotta voidaan suojella riippumattomia tiedotusvälineitä EU:ssa haitantekona nostettavilta oikeusjutuilta, joiden tarkoituksena on näiden tiedotusvälineiden hiljentäminen tai pelottelu;
21. katsoo, että osallistuminen demokraattisiin prosesseihin perustuu ennen kaikkea todelliseen ja syrjimättömään mahdollisuuteen saada tietoa ja tietämystä; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita kehittämään asianmukaisia toimintalinjoja, joiden avulla saavutetaan internetin yleinen käyttöoikeus ja tunnustetaan internetin käyttöoikeus ja verkon neutraalius perusoikeuksiksi;
22. pitää valitettavana Yhdysvaltojen telehallintoviraston päätöstä kumota vuoden 2015 määräykset verkon neutraaliudesta ja korostaa tästä päätöksestä maailmanlaajuisesti yhteenliitettyssä digitaalisessa maailmassa mahdollisesti aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia oikeudelle saada tietoja ilman syrjintää; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita jatkamaan verkon neutraaliuden periaatteen vahvistamista eurooppalaisten verkon neutraaliutta koskevien sääntöjen täytäntöönpanosta kansallisille viranomaisille

annettujen Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) suuntaviivojen pohjalta ja niitä kehittämällä;

23. korostaa riippumattomien ja moniarvoisten tiedotusvälineiden tärkeää roolia poliittisessa keskustelussa ja moniarvoista tiedonsaantia koskevan oikeuden toteutumisessa sekä vaalikausien aikana että niiden välisinä aikoina; korostaa tarvetta taata kaikille poliittisille toimijoille yhtäläiset ilmaisumahdollisuudet kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen määräysten mukaisesti ja käyttää toimijoille yleisradiokanavilla myönnettävän lähetysajan perusteena toimituksellisia ja ammatillisia kriteerejä eikä institutionaalista edustavuutta tai poliittisia näkemyksiä;
24. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota pidättäytymään sellaisten tarpeettomien toimenpiteiden hyväksymisestä, joiden tarkoituksena on rajoittaa mielivaltaisesti internetin käyttöä ja perusihmisoikeuksien toteuttamista tai valvoa julkista viestintää esimerkiksi hyväksymällä mediatalojen ja/tai verkkosivustojen perustamista ja toimintaa koskevia sortavia sääntöjä, julistamalla mielivaltaisesti hätätiloja, rajoittamalla teknisesti digitaalista teknologiaa esimerkiksi estämällä, suodattamalla, häiritsemällä ja sulkemalla digitaalisia tiloja, tai yksityistämällä tosiasiallisesti valvontatoimenpiteitä siten, että välittäjiä painostetaan toimiin, jolla rajoitetaan tai poistetaan internetsisältöä; kehottaa myös EU:ta ja jäsenvaltioita estämään yksityisiä toimijoita toteuttamasta tällaisia toimenpiteitä;
25. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan yksityisten yritysten ja hallitusten täyden avoimuuden algoritmien, tekoälyn ja automatisoidun päätöksenteon käytössä, ja toteaa, että niitä ei saa panna täytäntöön tai kehittää siten, että tarkoituksena on estää, suodattaa ja poistaa mielivaltaisesti internetin sisältöä, ja kehottaa varmistamaan, että kaikki EU:n digitaalipolitiikat ja -strategiat laaditaan ihmisoikeuksiin perustuvan lähestymistavan pohjalta siten, että niissä tarjotaan asianmukaiset muutoksenhaku- ja suojakeinot ja että ne ovat täysin Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaisia;
26. toteaa jälleen, että verkkokiusaaminen, kostoporno ja lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva aineisto herättävät yhä enemmän huolta yhteiskunnissamme ja että niillä voi olla erittäin vakavia vaikutuksia erityisesti nuoriin ja lapsiin, ja korostaa, että alaikäisten etuja ja oikeuksia on kunnioitettava täysimääräisesti joukkotiedotusvälineissä; kannustaa kaikkia jäsenvaltioita laatimaan ennakoivaa lainsäädäntöä näiden ilmiöiden torjumiseksi, mukaan lukien säännökset selkeästi ihmisarvolle haitallisten sisältöjen havaitsemisesta, niistä ilmoittamisesta ja niiden poistamisesta sosiaalisesta mediasta; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimintaansa, jolla luodaan tehokasta vastapropagandaa ja annetaan selkeät suuntaviivat, joilla varmistetaan riittävä oikeusvarmuus ja ennustettavuus käyttäjille, palveluntarjoajille ja koko internetalalle varmistaen samalla mahdollisuus oikeussuojakeinoihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jotta estetään sosiaalisen median väärinkäyttö terrorismitarkoituksia varten; korostaa, että mahdollisia internetin sisältöä rajoittavia tai poistavia toimenpiteitä olisi hyväksyttävä vain erityisissä, nimenomaisissa ja perustelluissa tilanteissa ja tiukassa oikeudellisessa valvonnassa kansainvälisten normien, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 52 artiklan mukaisesti;
27. panee merkille komission edistämät verkossa levitettävän vihapuheen torjumista koskevat käytännesäännöt; toteaa, että yrityksillä on laaja harkintavalta sen

määrittelemisessä, mitä laittomuudet ovat, ja pyytää tämän harkintavallan rajoittamista, jotta vältytään sensuurilta ja sananvapauden mielivaltaiselta rajoittamiselta;

28. vahvistaa, että anonymiteetti ja salausta ovat olennaisia välineitä demokraattisten oikeuksien ja vapauksien toteuttamisessa, digitaalista infrastruktuuria ja viestintää kohtaan koetun luottamuksen lisäämisessä sekä lähteiden luottamuksellisuuden suojelussa journalismin alalla; panee merkille, että salausta ja anonymiteetti tarjoavat yksityisyyden ja turvallisuuden, joka on tarpeen sanan- ja mielipiteenvapautta koskevan oikeuden käyttämiseksi digitaaliajalla, ja palauttaa mieliin, että tietojen vapaa saatavuus tarkoittaa väistämättä sellaisten henkilötietojen suojelemista, joita kansalaiset jättävät jälkeensä verkossa toimiessaan; panee merkille, että salausta ja anonymiteettia voidaan käyttää myös väärin tarkoituksiin, mikä tekee rikollisen toiminnan estämisestä ja tutkimusten suorittamisesta vaikeaa, kuten lainvalvonnasta ja terrorismin torjunnasta vastaavat viranomaiset ovat todenneet; palauttaa mieliin, että salauksen ja anonymiteetin rajoittaminen on rajattava tiukasti laillisuus-, tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen; kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita hyväksymään kokonaisuudessaan ja panemaan täytäntöön 22. toukokuuta 2015 annetussa mielipiteen- ja sananvapauden edistämistä ja suojelemista käsittelevän YK:n erityisraportin raportissa annetut suositukset, jotka koskevat salauksen ja anonymiteetin käyttöä digitaalisessa viestinnässä;
29. kannustaa laatimaan eettiset säännöt toimittajille ja tiedotusvälineiden johtoon kuuluville, jotta voidaan varmistaa toimittajien ja tiedotusvälineiden täydellinen riippumattomuus;
30. korostaa, että lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset kohtaavat monia esteitä verkossa tehtyjen rikkomusten tutkinnassa ja niistä syytteesen asettamisessa, mikä on seurausta myös jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavasta lainsäädännöstä;
31. toteaa, että kehittyvässä digitaalisen median ekosysteemissä on noussut esiin uusia välittäjiä, jotka kykenevät vaikuttamaan verkossa esiintyviin tietoihin ja ajatuksiin ja hallitsemaan niitä hankkimalla itselleen portinvartijan tehtäviä ja valtuuksia; korostaa, että riippumattomia ja itsenäisiä verkkokanavia, -palveluja ja -lähteitä on oltava riittävä määrä, jotta voidaan varmistaa mielipiteiden ja demokraattisten ajatusten moniarvoisuus kansalaisille yleistä etua koskevista kysymyksistä; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään uusia tai jo olemassa olevia kansallisia politiikkoja ja toimenpiteitä näihin asioihin liittyen;
32. toteaa, että uusi digitaalinen ympäristö on pahentanut disinformaation tai niin sanottujen valeutisten leviämiseen liittyvää ongelmaa; palauttaa kuitenkin mieliin, ettei tämä ole uusi ilmiö eikä se rajoitu ainoastaan tietoverkkoihin; korostaa, että on tärkeää taata oikeus saada laadukkaita tietoja parantamalla kansalaisten mahdollisuuksia saada luotettavia tietoja ja estämällä disinformaation levittäminen verkossa ja sen ulkopuolella; palauttaa mieliin, että termiä valeutiset ei tulisi koskaan käyttää heikentämään kansalaisten luottamusta tiedotusvälineisiin tai kriittisten äänien uskottavuuden horjuttamiseen tai kriminalisoimiseen; toteaa huolestuneena, että valeutiset voivat luoda potentiaalisen uhan sanan- ja ilmaisunvapaudelle ja median riippumattomuudelle, ja korostaa, että valeutisten leviäminen voi vaikuttaa kielteisesti poliittisen keskustelun laatuun ja hyvin asioista perillä olevien kansalaisten osallistumiseen demokraattiseen yhteiskuntaan; pitää tärkeinä sellaisia tehokkaita itsesääntelyjärjestelmiä, jotka perustuvat paikkansapitävyyden ja avoimuuden periaatteisiin ja jotka sisältävät lähteiden varmentamiseen liittyviä asianmukaisia

velvoitteita ja välineitä, ja riippumattomien ja sertifioitujen kolmansia osapuolia olevien järjestöjen toteuttamaa tosiasioiden tarkistamista, jotta voidaan edistää tiedon objektiivisuutta ja sen suojelua;

33. kannustaa sosiaalisen median yhtiöitä ja verkkoalustoja kehittämään työkaluja, joiden avulla käyttäjät voivat raportoida ja ilmoittaa mahdollisista valeutisista, jotta tiedot voidaan korjata nopeasti ja riippumattomat ja puolueettomat sertifioidut kolmansia osapuolia olevat tosiasioiden tarkistamiseen erikoistuneet järjestöt voivat arvioida ne ja laatia tarkat määritelmät valeutisille ja disinformaatiolle, jotta pienennetään yksityisen sektorin toimijoille jätettyä harkintavaltaa, ja jatkamaan vääriksi tiedoiksi osoittautuneiden tietojen kutsumista valeutisiksi, jotta stimuloidaan julkista keskustelua ja estetään jo kerran disinformaatioksi todetun valeutisen esittäminen uudestaan toisessa muodossa;
34. panee tyytyväisenä merkille komission päätökseen perustaa valeutisia ja verkossa olevaa disinformaatiota käsittelevä korkean tason asiantuntijaryhmä, joka koostuu kansalaisyhteiskunnan, sosiaalisen median alustojen, tiedotusvälineiden, toimittajien ja tutkijoiden edustajista, jotta voidaan analysoida näitä uusia uhkia ja ehdottaa operatiivisia toimenpiteitä, joihin olisi ryhdyttävä sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla;
35. korostaa verkon toimijoiden vastuuta välttää sitä, että ne levittävät varmentamattomia tai valheellisia tietoja vain lisätäkseen kävijämääriään verkossa esimerkiksi niin sanottujen klikkiotsikoiden avulla;
36. panee merkille, että lehtien kustantajien rooli ja investoinnit tutkivaan, ammattimaiseen ja riippumattomaan journalismiin on välttämätöntä, jotta voidaan torjua valeutisten leviämistä, ja korostaa, että on tarpeen varmistaa moniarvoisen toimituksellisen lehdistösisällön kestävyys; kannustaa sekä komissiota että jäsenvaltioita investoimaan riittävät taloudelliset resurssit medialukutaitoon ja digitaaliseen lukutaitoon ja viestintästrategioiden kehittämiseen yhdessä kansainvälisten järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa, jotta voidaan voimaannuttaa kansalaisia ja verkon käyttäjiä ja parantaa heidän mahdollisuuksiaan tunnistaa epäilyttäviä tietolähteitä ja olla tietoisia niistä sekä havaita ja paljastaa tahallisesti virheellinen sisältö ja propaganda; kannustaa tätä tavoitetta silmällä pitäen jäsenvaltioita sisällyttämään media- ja informaatiolukutaidon osaksi kansallisia koulutusjärjestelmiä; kehottaa komissiota harkitsemaan kansallisen tason parhaita käytäntöjä, jotta voidaan varmistaa journalismin laatu ja julkaistavien tietojen luotettavuus;
37. vahvistaa jokaisen yksilön oikeuden päättää henkilökohtaisten tietojensa kohtalosta, erityisesti yksinomaisesta oikeudesta valvoa henkilötietojen käyttöä ja paljastamista ja oikeudesta tulla unohdetuksi, joka määrittää mahdollisuutena saada nopeasti poistettua sosiaalisesta mediasta ja hakusivustoilta sellainen sisältö, joka saattaisi haitata hänen itsekunnioitustaan;
38. panee merkille, että internet ja yleisimmin ottaen digitaalisen ympäristön kehittyminen ovat laajentaneet useiden ihmisoikeuksien soveltamisalaa, mikä käy ilmi esimerkiksi Euroopan unionin tuomioistuimen 13. toukokuuta 2014 antamasta tuomiosta asiassa C-132/12 Google Spain SL ja Google Inc. vastaan Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) ja Mario Costeja González¹; kehottaa tähän liittyen EU:n toimielimiä käynnistämään osallistavan prosessin, jotta voidaan laatia eurooppalainen

¹ ECLI:EU:C:2014:317.

internetoikeuksien peruskirja, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioissa kehitetyt parhaat käytännöt – erityisesti Italian julistus internetoikeuksista –, joita olisi käytettävä vertailukohtina yhdessä asiaankuuluvien eurooppalaisten ja kansainvälisten ihmisoikeusvälineiden kanssa digitaalisen ympäristön sääntelyä varten;

39. korostaa väärinkäytösten paljastajien keskeistä roolia yleisen edun suojelemisessa ja yleisen vastuuvastuun ja sekä julkisten että yksityisten instituutioiden lahjomattomuuden edistämiseksi; kehottaa jälleen kerran komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan ja panemaan täytäntöön riittävän, edistyneen ja kattavan väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan yhteisestä eurooppalaisesta lainsäädännöstä koostuvan kehyksen tukemalla täysin Euroopan neuvoston suosituksia ja parlamentin 14. helmikuuta ja 24. lokakuuta 2017 antamia päätöslausemia; pitää välttämättömänä varmistaa, että ilmoittamismekanismit ovat helposti saatavilla ja turvallisia ja että väärinkäytösten paljastajien ja tutkivien toimittajien väitteet tutkitaan ammattimaisella tavalla;
40. korostaa, että väärinkäytösten paljastajien oikeudellinen suoja heidän paljastaessaan tietoja perustuu erityisesti kansalaisten tiedonsaantioikeuteen; korostaa, että kukaan ei saisi menettää suojelua vain siksi, että hän on tehnyt tosiseikkoja koskevan arviointivirheen tai että yleisen edun vaarantamista koskeva uhka ei toteutunutkaan, edellyttäen, että ilmoituksen tekemisen hetkellä henkilöllä on ollut perusteltua syytä uskoa sen todenmukaisuuteen; palauttaa mieliin, että henkilöä, joka tietoisesti ilmoittaa väärää tai harhaanjohtavaa tietoa toimivaltaisille viranomaisille, ei tulisi pitää väärinkäytösten paljastajana eikä hän näin ollen saisi hyötyä suojelumekanismeista; korostaa lisäksi, että kaikille henkilöille, joille aiheutuu suoraa tai välillistä vahinkoa perättömän tai harhaanjohtavan tiedon ilmoittamisesta tai paljastamisesta, olisi myönnettävä oikeus käyttää tehokkaista oikeussuojakeinoja;
41. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita hyväksymään toimenpiteitä tietolähteiden luottamuksellisuuden suojelemiseksi, jotta voidaan estää syrjivät toimet tai uhkaukset;
42. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että toimittajilla on asianmukaiset välineet tietojen pyytämiseksi ja vastaanottamiseksi EU:n ja jäsenvaltioiden julkishallinnon viranomaisilta asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaisesti ilman, että tutustuminen estetään mielivaltaisilla päätöksillä; toteaa, että toimittajien tai kansalaisten tutkintaoikeuden kautta saamat tiedot, väärinkäytösten paljastajien avulla saadut tiedot mukaan luettuina, täydentävät toisiaan ja molemmat ovat keskeisen tärkeitä, jotta toimittajat voivat täyttää yleistä etua koskevan tehtävänsä; toteaa jälleen, että julkisiin lähteisiin ja tapahtumiin pääsyn olisi perustuttava objektiivisiin, syrjimättömiin ja läpinäkyviin kriteereihin;
43. painottaa, että lehdistönvapaus edellyttää riippumattomuutta poliittisesta ja taloudellisesta vallasta, mikä tarkoittaa yhdenvertaista kohtelua toimituksellisesta suuntauksesta riippumatta; palauttaa mieliin, että on tärkeää varmistaa sellaisen journalismin säilyminen, joka hyötyy mekanismeista, jotka ehkäisevät keskittymistä yksittäisiin, monopolistisiin tai monopolinomaisiin ryhmiin, jotta varmistetaan vapaa kilpailu ja toimituksellinen monimuotoisuus; kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään ja panemaan täytäntöön tiedotusvälineiden omistajuutta koskevaa sääntelyä, jotta vältetään omistajuuden laaja-alainen keskittyminen media-alalla ja tiedotusvälineiden välillinen omistus ja ristiinomistus sekä taataan avoimuus ja tietojen ilmoittaminen sekä kansalaisten hyvät mahdollisuudet saada tietoja tiedotusvälineiden omistajuudesta, rahoituslähteistä ja hallinnasta; korostaa, että on tärkeää soveltaa asianmukaisia

rajoituksia julkisessa virassa olevien henkilöiden oikeuksiin omistaa tiedotusvälineitä ja varmistaa riippumaton valvonta ja tehokkaat vaatimusten noudattamista varmistavat mekanismit, jotta ehkäistään eturistiriitoja ja pyörövi-ilmiota; pitää välttämättömänä, että riippumattomat ja puolueettomat kansalliset viranomaiset varmistavat audiovisuaalisen media-alan tehokkaan valvonnan;

44. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään strategisia valmiuksiaan ja osallistamaan EU:n ja sen naapurimaiden paikallisyhteisöjä, jotta voidaan edistää moniarvoista mediaympäristöä ja viestiä EU:n politiikoista johdonmukaisesti ja tehokkaasti;
45. kehottaa jäsenvaltioita antamaan täyden tukensa ja kannatuksensa Euroopan neuvoston ministerikomitean 7. maaliskuuta 2018 jäsenvaltioille antamalle suositukselle tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja tiedotusvälineiden omistajuutta koskevasta avoimuudesta;
46. palauttaa mieliin yleisradioyhtiöiden tärkeän roolin tiedotusvälineiden moniarvoisuuden säilyttämisessä, kuten on korostettu perussopimusten pöytäkirjassa N:o 29; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan näille yhtiöille asianmukaiset ja tarvittavat taloudelliset ja tekniset resurssit, jotta nämä yhtiöt voivat hoitaa yhteiskunnallisen tehtävänsä ja palvella yleistä etua; kehottaa siksi jäsenvaltioita takaamaan yleisradioyhtiöiden toimituksellisen riippumattomuuden suojelemalla niitä selvästi määriteltyjen sääntelykehysten avulla kaikenlaiselta hallituksen tasolta peräisin olevalta, poliittiselta tai kaupalliselta puuttumiselta ja vaikuttamiselta, samalla kun varmistetaan kaikkien valtaa lähetystoiminta- ja televiestintäalalla käyttävien julkisten elinten ja toimijoiden täysimääräinen hallinnollinen itsenäisyys ja riippumattomuus;
47. kehottaa jäsenvaltioita yhdenmukaistamaan lupien myöntämistä kansallisille lähetystoimintaa harjoittaville yhtiöille koskevat käytäntönsä tiedotusvälineiden moniarvoisuuden kunnioittamista koskevan periaatteen kanssa; korostaa, että myönnettävien lupien maksuja ja niihin liittyvien velvollisuuksien ankaruutta olisi seurattava ja varmistettava, että ne eivät vaaranna tiedotusvälineiden vapautta;
48. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot myöntävät yleisradiotoimintalupia objektiivisten, avoimien, tasapuolisten ja oikeasuhteisten kriteerien perusteella;
49. ehdottaa, että tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden tehokasta suojelemista varten yritysten, joiden todellinen omistaja omistaa myös media-alan yhtiön, osallistuminen julkisiin hankintoihin olisi kiellettävä, tai siitä olisi ainakin tehtävä täysin läpinäkyvää; ehdottaa, että jäsenvaltioita olisi vaadittava raportoimaan säännöllisesti kaikesta media-alan yrityksille annettusta julkisesta rahoituksesta ja että tiedotusvälineiden omistajille annettavaa julkista rahoitusta olisi valvottava säännöllisesti; korostaa, että tiedotusvälineen omistajana ei saisi olla henkilö, joka on tuomittu rikoksista tai todettu syyllisiksi rikoksiin;
50. korostaa, että kaikki media-alan organisaatioille myönnettävä julkinen rahoitus olisi myönnettävä sellaisten syrjimättömien, objektiivisten ja läpinäkyvien kriteereiden perusteella, jotka olisi ilmoitettava etukäteen kaikille media-alan toimijoille;
51. muistuttaa, että jäsenvaltioiden olisi löydettävä tapoja tukea tiedotusvälineitä, esimerkiksi varmistamalla arvonalisäverotuksen neutraalius alv:n tulevaisuudesta

13. lokakuuta 2011 annetun päätöslauselman¹ suosituksen mukaisesti ja tukemalla aloitteita, jotka liittyvät tiedotusvälineisiin;
52. kehottaa komissiota osoittamaan pysyvän ja riittävän rahoituksen EU:n talousarviosta tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja vapautta käsittelevän keskuksen tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineen tueksi ja perustamaan vuotuisen mekanismin, jonka avulla arvioidaan tiedotusvälineiden moniarvoisuuden riskit EU:n jäsenvaltioissa; korostaa, että samaa mekanismia olisi sovellettava tiedotusvälineiden moniarvoisuuden mittaamiseen ehdokasmaissa ja että tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineen tuloksilla olisi oltava todellista vaikutusta neuvotteluprosessin etenemiseen;
 53. kehottaa komissiota seuraamaan ja keräämään tietoja ja tilastoja tiedotusvälineiden vapaudesta ja moniarvoisuudesta kaikista jäsenvaltioista sekä analysoimaan tarkasti tapaukset, joissa toimittajien perusoikeuksia on rikottu, ottaen kuitenkin toissijaisuusperiaatteen huomioon;
 54. korostaa tarvetta tehostaa parhaiden käytäntöjen jakamista jäsenvaltioiden audiovisuaalisten sääntelyviranomaisten kesken;
 55. kehottaa komissiota ottamaan huomioon suositukset, jotka sisältyivät Euroopan parlamentin 25. lokakuuta 2016 antamaan päätöslauselmaan demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta; kehottaa siksi komissiota sisällyttämään tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineen tulokset ja suositukset tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja vapauteen EU:ssa liittyvistä riskeistä vuotuisen kertomukseen demokratiasta, oikeusvaltioperiaatteesta ja perusoikeuksista;
 56. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan medialukutaidon vahvistamiseksi ja koulutusta koskevien aloitteiden edistämiseksi kaikkien kansalaisten keskuudessa virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen kautta elinikäisen oppimisen näkökulmasta ja lisäksi kiinnittämään erityistä huomiota opettajien perus- ja jatkokoulutukseen ja tukeen sekä edistämään vuoropuhelua ja yhteistyötä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alan ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, myös media-alan ammattilaisten, kansalaisyhteiskunnan ja nuorisojärjestöjen välillä; vahvistaa, että on tarpeen tukea ikätasoon sopivia innovatiivisia välineitä vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja verkkoturvallisuuden edistämiseksi opetussuunnitelman pakollisina osina kouluissa ja kuroa digitaalinen kahtiajako umpeen sekä erityisten teknologista lukutaitoa koskevien hankkeiden avulla että riittävillä infrastruktuuriin tehtävillä investoinneilla, jotta turvataan tiedon yleinen saatavuus;
 57. korostaa, että kriittisen arviointi- ja analysointikyvyn kehittäminen mediasisällön käytön ja luomisen suhteen on olennaista, jotta ihmiset voivat ymmärtää ajankohtaisia kysymyksiä ja osallistua julkiseen elämään sekä jotta heillä voi olla tietoa niin mahdollisista muutosvaikutuksista kuin uhistakin, joita yhä monimutkaisempi ja yhteenkytketympi mediaympäristö tuo tullessaan; korostaa, että medialukutaito on ratkaisevan tärkeä demokraattinen taito, joka lisää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään erityisiä toimenpiteitä, jotta voidaan edistää ja tukea medialukutaitoa koskevia hankkeita, kuten ”Medialukutaito kaikille” -pilottihanke, ja laatimaan kattavan medialukutaitoa koskevan

¹ EUVL C 94 E, 3.4.2013, s. 5.

toimintalinjan, joka kohdennetaan koskemaan kansalaisia kaikissa ikäryhmissä ja kaikenlaisia tiedotusvälineitä, olennaisena osana Euroopan unionin koulutuspolitiikkaa ja siksi kaikkien asiaankuuluvien EU:n rahoitusmahdollisuuksien tuella, kuten ERI-rahastot ja Horisontti 2020 -puiteohjelma;

58. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2016 tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineessä korostettiin, että vähemmistöjen, paikallis- ja alueyhteisöjen, naisten ja vammaisten henkilöiden mahdollisuudet käyttää tiedotusvälineitä ovat vaarassa; korostaa, että osallistava media on keskeinen tekijä avoimen, vapaan ja moniarvoisen mediaympäristön kannalta ja että kaikilla kansalaisilla on oikeus saada riippumatonta tietoa äidinkielellään, olipa kyseessä sitten valtion virallinen kieli tai vähemmistökieli; korostaa, että on tärkeää tarjota eurooppalaisille toimittajille, erityisesti vähemmän käytetyillä kielillä ja vähemmistökielillä työskenteleville toimittajille, riittävät koulutus- ja uudelleen koulutusmahdollisuudet; kehottaa näin ollen komissiota ja jäsenvaltioita edistämään ja tukemaan tutkimusta, hankkeita ja toimintalinjoja, joilla parannetaan tiedotusvälineiden käyttömahdollisuuksia, sekä haavoittuville vähemmistöryhmille suunnattuja asianmukaisia aloitteita (kuten pilottihanke ”Työharjoittelumahdollisuudet vähemmistökielten tiedotusvälineille”) ja takaamaan kaikille kansalaisille osallistumis- ja ilmaisumahdollisuudet;
59. kannustaa media-alaa suojelemaan sukupuolten tasa-arvoa media-alan toimintatavoissa ja käytännöissä käyttämällä yhteissääntelymekanismeja, sisäisiä menettelysääntöjä ja muita vapaaehtoisia toimia;
60. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osallistumaan yhteiskunnallisiin kampanjoihin, koulutusohjelmiin ja kohdennettuihin koulutukseen ja tietoisuuden lisäämiseen (myös teollisuuden päätöksentekijöille), jotta voidaan edistää tasa-arvoisempia arvoja ja käytäntöjä rahoituksen ja edistämisen avulla sekä kansallisella että eurooppalaisella tasolla media-alan sukupuolten epätasa-arvon ratkaisemiseksi tehokkaasti;
61. suosittaa, että komissio kehittää EU:n media-alaa varten alakohtaisen strategian, jonka perustana ovat innovointi ja kestävyys; katsoo, että tällaisen strategian olisi vahvistettava media-alan toimijoiden välistä rajatylittävää yhteistyötä ja yhteistuotantoja EU:ssa, jotta korostetaan niiden moninaisuutta ja edistetään kulttuurien välistä vuoropuhelua, lisätään yhteistyötä Euroopan unionin kaikkien toimielinten, erityisesti Euroopan parlamentin, omien uutistoimistojen ja audiovisuaalisten palvelujen kanssa sekä edistetään EU-asioiden käsittelyä ja näkyvyyttä tiedotusvälineissä;
62. korostaa, että on tärkeää kehittää uusia malleja sellaisen Euroopan julkisen yleisradiotoiminnan alustan perustamiseksi, joka edistää EU:n laajuisia poliittisia keskusteluja, joiden perustana ovat tosiasiat, mielipide-erot ja kunnioitus, lisää mielipiteiden moninaisuutta hiljattain muuttuneessa mediaympäristössä ja edistää EU:n näkyvyyttä sen ulkosuhteissa;
63. pyytää, että komissio ja jäsenvaltiot suojelevat tiedotusvälineiden vapautta ja sananvapautta nykytaiteissa edistämällä sellaisten taideteosten luomista, jotka tuovat esiin sosiaalisia huolenaiheita, kannustavat käymään kriittistä vuoropuhelua ja inspiroivat esittämään vastakkaisia ajatuksia;
64. korostaa, että informaatiota sisältävän mediasisällön maakohtaiset estot on poistettava, jotta EU:n kansalaisille voidaan tarjota pääsy muiden jäsenvaltioiden televisiokanavien verkko-, tilausvideo- ja suoratoistopalveluihin;

65. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Euroopan neuvoston pääsihteerille.